

สรุปผลการปฏิบัติงาน
ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559
(1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559)

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
กองนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร 0 2219 3600 ต่อ 4054

**สรุปผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559)**

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) มีอำนาจหน้าที่หลักตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กล่าวคือ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการกับทรัพย์สินผู้กระทำความผิดมูลฐานตามกฎหมายดังกล่าว รับและวิเคราะห์รายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม รวมถึงปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากอำนาจหน้าที่หลักตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว สำนักงาน ปปง. ในฐานะหน่วยงานหลักด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ยังมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี พ.ศ. 2559 ฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 17 ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้ สำนักงาน ปปง. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ข้อสังเกต และนำรายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีนั้นเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

1. ผลการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามการฟอกเงิน ของสำนักงาน ปปง. ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คือ

1.1 การรับรายงานธุรกรรม ตามมาตรา 13 บัญญัติให้สถาบันการเงิน มาตรา 15 บัญญัติให้สำนักงานที่ดิน และมาตรา 16 บัญญัติให้ผู้ประกอบอาชีพ 10 กลุ่มอาชีพ คือ (1) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนฯ (2) ผู้ค้าอัญมณีฯ (3) ผู้ค้าหรือผู้ให้เช่าซื้อรถยนต์ (4) ผู้ที่เป็นนายหน้าหรือตัวแทนอสังหาริมทรัพย์ (5) ผู้ค้าของเก่า (6) ผู้ประกอบอาชีพสินเชื่อส่วนบุคคลฯ (7) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิต (8) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบัตรเครดิตที่ไม่ใช่สถาบันการเงินฯ (9) ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ และ (10) ผู้ประกอบอาชีพที่ดำเนินธุรกิจทางการเงิน ที่มีใช้สถาบันการเงิน มีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมตามที่กฎหมายกำหนดต่อสำนักงาน ปปง. ซึ่งปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงาน ปปง. ได้รับรายงานการทำธุรกรรม จำนวนทั้งสิ้น 17,245,332 ธุรกรรม

1.2 การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและวิเคราะห์ธุรกรรม เพื่อวิเคราะห์หาความผิดปกติของธุรกรรมทางการเงินที่อาจเชื่อมโยงเกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดตามกฎหมายอื่นส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จำนวนทั้งสิ้น 152 คดี

ทั้งนี้ในการตรวจสอบและวิเคราะห์ธุรกรรม เพื่อหาความผิดปกติของธุรกรรมทางการเงินที่อาจเชื่อมโยงหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน สำนักงาน ปปง. ได้นำธุรกรรมที่ได้รับรายงานมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 180,154 ธุรกรรม

1.3 การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 5,343 ครั้ง โดยเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานภายในประเทศ จำนวน 4,890 ครั้ง และหน่วยงานต่างประเทศ จำนวน 453 ครั้ง

1.4 ผลการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 สำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินผู้กระทำความผิดทั้งความผิดมูลฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายอื่น ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คณะกรรมการธุรกรรมได้มีคำสั่งมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จำนวน 515 คำสั่ง คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จำนวน 245 คำสั่ง มูลค่าทรัพย์สิน 21,593,569,645.24 บาท คำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จำนวน 24 คำสั่ง มูลค่าทรัพย์สิน 115,039,191.93 บาท เรื่องที่มีการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย จำนวน 14 เรื่อง มูลค่าทรัพย์สิน 521,662,273.04 บาท เรื่องที่เห็นชอบให้ส่งพนักงานอัยการพิจารณา จำนวน 207 เรื่อง มูลค่าทรัพย์สิน 6,563,643,413.12 บาท

เมื่อได้รับเรื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วพนักงานอัยการจะพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน จำนวน 188 เรื่อง มูลค่าทรัพย์สิน 6,095,653,204.85 บาท อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำนวน 110 เรื่อง มูลค่าทรัพย์สิน 97,411,085.15 บาท ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน จำนวน 158 เรื่อง คิดเป็นมูลค่าทรัพย์สิน 192,525,379.35 บาท และมีคำสั่งยกคำร้องบางส่วนและตกเป็นของแผ่นดินบางส่วน จำนวน 7 คำสั่ง โดยยกคำร้อง จำนวน 1,016,581.68 บาท และตกเป็นของแผ่นดิน 1,344,467.75 บาท

ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน จำนวน 6 คำสั่ง มูลค่าทรัพย์สิน 15,676,642.10 บาท และศาลฎีกามีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน จำนวน 12 คำสั่ง มูลค่าทรัพย์สิน 158,679,411.45 บาท และมีคำสั่งยกคำร้อง จำนวน 1 คำสั่ง มูลค่าทรัพย์สิน 245,000 บาท

1.5 การบริหารจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการนำทรัพย์สินออกบริหาร จำนวน 653 รายการ มีรายได้จากการบริหาร 8,289,810.84 บาท เก็บรักษาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน จำนวนทั้งสิ้น 6,176,029,774.12 บาท โดยนำทรัพย์สินที่ศาลสั่งตกเป็นของแผ่นดินส่งกระทรวงการคลัง จำนวนทั้งสิ้น 212,221,951.11 บาท การนำทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดส่งคืนเจ้าของทรัพย์สิน จำนวนทั้งสิ้น 51,154,589.64 บาท ขายทอดตลาด จำนวน 12 ครั้ง ขายทรัพย์สินได้ จำนวน 910 รายการ คิดเป็นมูลค่าทรัพย์สิน 57,893,949 บาท ส่งเข้ากองทุน ปปง. จำนวนทั้งสิ้น 50,152,499.48 บาท

1.6 การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556 สำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา 4 (UN Sanction List) และบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา 5 (Thailand Sanction List) ดังนี้

- มีการประกาศรายชื่อบุคคลผู้ถูกกำหนดตามมาตรา 4 จำนวน 27 ครั้ง ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มบุคคลผู้ถูกกำหนดตามบัญชีออกเป็นกลุ่ม Al-Qaida จำนวน 333 ราย และเป็นกลุ่ม Taliban จำนวน 141 ราย
- มีการดำเนินการกับบุคคลที่ถูกกำหนด จำนวน 79 คดี มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา 5 จำนวน 2 คดี (2 ราย)

2. ผลการปฏิบัติงานด้านการป้องกันการฟอกเงิน สำนักงาน ปปง. ได้ให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งผลการดำเนินงานด้านการป้องกันการฟอกเงินที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

2.1 การส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับภาคประชาชน โดยการดำเนินการโครงการสายลับ ปปง. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของประชาชน เกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการสายลับ ปปง. สามารถส่งใบสมัครแจ้งความประสงค์มายังสำนักงาน ปปง. แล้วจะได้รับรหัสสายลับประจำตัวแต่ละคน สามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน หรือเรื่องที่มีเหตุสงสัยด้านการฟอกเงินหรือการก่อร้ายมายัง สำนักงาน ปปง. นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือกับภาคประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะนโยบายร่วมกับสำนักงาน ปปง. รวมถึงร่วมทำงานกับสำนักงาน ปปง. โดยได้มีการจัดสัมมนา และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้กับประชาชน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

2.2 การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศ ได้จัดทำบันทึกความตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินผ่านกิจการสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ระหว่าง สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กับ กรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมที่ดิน

2.3 การส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ ได้ดำเนินการส่งเสริมและประสานความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ โดยได้เข้าร่วมกลุ่มองค์กรระหว่างประเทศและความร่วมมือในภูมิภาค มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการฟอกเงินและการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและด้านการต่อต้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เช่น กลุ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยข่าวกรองทางการเงิน (Financial Intelligence Unit: FIU) องค์กรความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติของประเทศสมาชิกให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านการต่อต้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (The Asia Pacific Group on Money Laundering: APG) และองค์กรที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินต่อต้านการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Financial Action Task Force: FATF) การสนับสนุนเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรในรูปของการฝึกอบรมผ่านความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

รวมถึงการดำเนินงานศูนย์ฝึกอบรมด้านการต่อต้านการฟอกเงิน (Computer-Based Training: CBT Center) เพื่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานกำกับดูแล หน่วยงานที่มีหน้าที่รายงานธุรกรรม รวมทั้งหน่วยงานที่มีภารกิจสอดคล้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 โดยสำนักงาน ปปง. ได้เชิญชวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวนทั้งสิ้น 247 ราย

2.4 การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ สำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงินให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ได้รับทราบถึงนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงานของสำนักงาน ปปง. เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ดังกล่าว ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ งานผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือคู่มือประชาชน (ฉบับการ์ตูน) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ฉบับประมวล และแผ่นพับที่มีเนื้อหาเป็นการสร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และข้อควรรู้สำหรับประชาชน

นอกจากนี้ ยังมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ การให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การผลิตสื่อโฆษณาสั้นแฉ่งเตือนประชาชนกรณีถูกมิจฉาชีพหลอกลวง รวมถึงการส่งวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างต่อเนื่อง

2.5 การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส พร้อมกำหนดเลขหมายโทรศัพท์ 4 ตัว เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการจดจำของประชาชน “สายด่วน ปปง. 1710” เพื่อให้บริการรับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน และการก่อการร้าย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้รับเรื่อง จำนวน 1,979 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ และการฉ้อโกงประชาชน เป็นต้น

2.6 การพัฒนาองค์การ สำนักงาน ปปง. ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม และขีดสมรรถนะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน จึงได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมความรู้ด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานภายนอกเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงาน หรือการจัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ได้จัดกิจกรรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การบูรณาการการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย” ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีความรู้ความเข้าใจแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติ และเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงการดำเนินงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ได้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ผลการดำเนินงานด้านการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน สำนักงาน ปปง. ได้ปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำหรับผู้มีหน้าที่รายงานจำนวน 20 แนวทาง และมีการประเมินความเสี่ยงรายภาค จำนวน 5 ภาคธุรกิจ เพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาในการจัดทำแผนการกำกับตรวจสอบให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละภาคธุรกิจ การประเมินความเสี่ยงและตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม โดยแบ่งเป็น การประเมินผลเชิงข้อมูลเบื้องต้น (Self - assessment questionnaire: SAQ) จำนวน 1,487 แห่ง การตรวจสอบและประเมินผลเชิงข้อมูล (Off-site) จำนวน 246 แห่ง และการออกตรวจปฏิบัติการเพื่อตรวจสอบประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม (On site) จำนวน 110 แห่ง

4. ผลการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงาน ปปง. มีหน่วยตรวจพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics/Digital Forensics) ที่ทำหน้าที่ในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายฟอกเงินและยังสามารถนำไปสู่การขยายผลทางคดีได้อีกทางหนึ่ง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ จำนวน 8 เรื่อง นอกจากนี้ สำนักงาน ปปง. ได้นำกระบวนการตรวจสอบการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี (Cyber Crime Detection) เพื่อเฝ้าระวัง การป้องกันและการปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการตรวจสอบการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีตามความผิดมูลฐาน จำนวน 34 เรื่อง

5. ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พ.ศ. 2542

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทั้ง 4 คณะ มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

5.1. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีคณะกรรมการ ปปง. เพื่อเป็นกลไกในการกำหนดนโยบาย ควบคุมและถ่วงดุลอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ ปปง. จำนวน 7 ครั้ง เพื่อพิจารณา กำหนดแนวทางและเสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายระยะเบี่ยง ประกาศ และปฏิบัติการอื่นตามอำนาจหน้าที่ที่สำคัญต่าง ๆ

5.2 คณะกรรมการธุรกรรม คณะกรรมการ ปปง. ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการธุรกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด สั่งยับยั้งการทำธุรกรรมตามมาตรา 35 หรือมาตรา 36 และดำเนินการตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการประชุมคณะกรรมการธุรกรรม จำนวน 20 ครั้ง โดยคณะกรรมการธุรกรรมได้พิจารณาและมีมติ ดังนี้

- การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พิจารณาและมีมติมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จำนวน 515 คำสั่ง/เรื่อง ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจำนวน 245 คำสั่ง/เรื่อง ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน จำนวน 207 คำสั่ง/เรื่อง เพิกถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด (บางส่วน) จำนวน 24 คำสั่ง/เรื่อง และคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย จำนวน 14 คำสั่ง/เรื่อง

- การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556 พิจารณาและมีมติเห็นชอบให้สำนักงาน ปปง. ส่งรายชื่อให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งให้เป็นบุคคลที่ถูกกำหนด จำนวน 23 เรื่อง/รายคดี เห็นชอบให้สำนักงาน ปปง. ส่งรายชื่อให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องฝ่ายเดียวขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนรายชื่อออกจากรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด จำนวน 2 เรื่อง/รายคดี

5.3 คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการ ปปง.

คณะกรรมการ ปปง. ได้เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการ ปปง. จำนวน 7 คณะ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย คณะอนุกรรมการส่งเสริมความร่วมมือ ประสานงาน และติดตามในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะอนุกรรมการบริหารจัดการทรัพย์สิน คณะอนุกรรมการด้านการกำกับตรวจสอบผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมของสถาบันการเงิน องค์กร และบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะอนุกรรมการเตรียมความพร้อมประเทศไทยเพื่อรับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องที่จะเสนอ คณะกรรมการ ปปง. และคณะอนุกรรมการพัฒนาวิชาการด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นหรือปฏิบัติการแทนคณะกรรมการ ปปง. ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ปปง. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 คณะกรรมการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

แต่งตั้งตามนัยมาตรา 64/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ประกอบกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2556 ข้อ 14 และ ข้อ 17 อันเป็นความผิดตามมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

6. ผลการปฏิบัติงานด้านการแก้ไขกฎหมายและออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วจำนวนทั้งสิ้น 17 ฉบับ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

1. สถานที่ปฏิบัติงาน และยานพาหนะ

ปัญหาอุปสรรค

อาคารสำนักงาน ปปง. มีพื้นที่ใช้สอย 13,154 ตารางเมตร ประกอบด้วยพื้นที่ส่วนกลาง เช่น ห้องสมุด ห้องเก็บสำนวนคดี ห้องระบบคอมพิวเตอร์ พื้นที่เก็บรักษาทรัพย์สินและขายทอดตลาด ห้องประชุม ห้องสอบสวน ประมาณ 6,000 ตารางเมตร และพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จำนวน ประมาณ 7,000 ตารางเมตร ปัจจุบัน สำนักงาน ปปง. ได้เข้าพื้นที่ของเอกชนสำหรับปฏิบัติงานเพิ่มเติมอีก จำนวน 1,560 ตารางเมตร ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวก็ยังไม่เพียงพอ ประกอบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงาน ปปง. ได้รับอนุมัติกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติมอีกจำนวน 184 อัตรา ยิ่งทำให้พื้นที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ เกิดปัญหาในการบริหารจัดการสถานที่ ปัญหาความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงาน ด้วยภารกิจหลักของสำนักงาน ปปง. มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ซึ่งมีชั้นความลับ และกระทบถึงสิทธิของประชาชน การมีอาคารปฏิบัติงานหลายแห่งทำให้เกิดความเสี่ยงสูงในการบริหารจัดการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องการใช้พาหนะส่วนกลาง การประชุม การเชื่อมโยงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นหากสำนักงาน ปปง. ต้องเช่าสถานที่ไปเรื่อย ๆ โดยใช้งบประมาณค่าเช่าปีละประมาณ 21 ล้านบาท นอกจากจะเกิดปัญหาในการบริหารจัดการแล้ว ยังเป็นการสูญเสียงบประมาณแผ่นดินมากขึ้นทุกปี และนอกจากปัญหาเรื่องอาคารสถานที่ปฏิบัติงานแล้วยังมีปัญหาในเรื่องของยานพาหนะส่วนกลางที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจุบัน มีรถยนต์ส่วนกลางที่ใช้งานได้ จำนวน 17 คัน เท่านั้น แต่มีความต้องการใช้จริงจำนวน 47 คัน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของสำนักงาน ปปง. บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามอำนาจหน้าที่ และรองรับกรอบอัตรากำลังที่มีอยู่ เห็นควรพิจารณา ดังนี้

1. สนับสนุนพื้นที่ว่างของที่ราชพัสดุ หรือที่ดินของรัฐอื่นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ประมาณ 8-12 ไร่ และงบประมาณสำหรับก่อสร้างอาคารที่ทำการสำนักงาน ปปง. แห่งใหม่ และควรเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เพื่อการบริหารจัดการงานคดีให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. อนุมัติ และสนับสนุนงบประมาณ สำหรับเช่ารถยนต์ส่วนกลางเพิ่มขึ้น อีก 30 คัน โดยบางส่วนต้องเป็นรถยนต์ที่มีสมรรถนะสูง สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านสืบสวนสอบสวน ยึด आयัด ติดตาม สะกดรอย เพื่อจับกุมผู้ร้ายตามกฎหมายของสำนักงาน ปปง.

2. การประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกองค์กรต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิก (Asia Pacific Group on Money Laundering (APG)) มีพันธกรณีในการเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT)) ทุกกรอบการประเมิน ซึ่งประเทศไทยเข้ารับการประเมินแล้วสองรอบ โดยล่าสุดประเทศไทยเข้ารับการประเมินในรอบที่ 3 ในปี 2559 ซึ่งคณะผู้ประเมินจะเข้ามาทำการประเมิน on-site visit ระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม – 11 พฤศจิกายน 2559 โดยการประเมินจะพิจารณาทั้งประเด็นความสอดคล้องของกฎหมายและกระบวนการดำเนินงานของประเทศไทยกับมาตรฐานสากล และควมมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานของระบบ AML/CFT

กระบวนการประเมินเริ่มตั้งแต่การที่ประเทศไทยส่งรายงานการประเมินตนเองด้านกรอบกฎหมายในเดือน พฤษภาคม และรายงานด้านประสิทธิภาพ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2559 ภายหลังจากพิจารณาเอกสาร คณะผู้ประเมินได้เดินทางมา Pre on-site visit เพื่อประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประเด็นความสอดคล้องของกฎหมาย ระหว่างวันที่ 21 – 23 กันยายน 2559 ก่อนที่จะเดินทางมา on-site visit ในเดือนตุลาคม .

จากนั้น คณะผู้ประเมินจาก APG จะจัดทำรายงานผลการประเมินเข้าสู่ที่ประชุมใหญ่ APG เพื่อให้การรับรองในเดือนกรกฎาคม 2560 ณ กรุงโคลอมโบ ประเทศโคลัมเบีย ผลการประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลดังกล่าว เป็นกลไกในการติดตามความคืบหน้าในการปรับปรุงและพัฒนามาตรการด้าน AML/CFT ของประเทศสมาชิก FATF และองค์กรเครือข่ายของ FATF หรือ FATF- Style Regional Bodies (FSRBs) ในกรณีที่ประเทศใดมีข้อบกพร่องมาก และไม่มี ความคืบหน้าในการปรับปรุงแก้ไข FATF จะมีมาตรการกดดันโดยกลุ่มประเทศสมาชิกกว่า 190 ประเทศ (Peer Pressure) ซึ่งเป็นการลงโทษทางอ้อม โดยการออกประกาศระบุว่าประเทศดังกล่าวมีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและให้ประเทศอื่นๆ เฝ้าระวังการทำธุรกรรมทางการเงินกับประเทศเสี่ยงดังกล่าว เช่นที่ไทยเคยถูกจัดอยู่ในรายชื่อประเทศเสี่ยงเมื่อปี พ.ศ. 2555

ปัญหาอุปสรรค

ผลการหารือเบื้องต้นจากการประชุม Pre on-site visit พบว่า ไทยยังคงมีข้อบกพร่องในด้านกรอบกฎหมาย และด้านประสิทธิภาพ ได้แก่

ด้านกรอบกฎหมาย

(1) ร่างกฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องหลายฉบับยังไม่มีผลบังคับใช้ อาทิ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่...) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าสำหรับผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (10) พ.ศ.

(2) กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น ข้อกำหนดที่ต้องส่งข้อมูลไปพร้อมกับการโอนเงินในกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ความผิดมูลฐาน คำนวณยังไม่ครอบคลุมเรื่องการลักลอบนำคนเข้าเมือง และกฎหมายไทยยังไม่บังคับให้ธุรกิจบางประเภทต้องดำเนินการมาตรการด้าน AML/CFT อาทิ หน่วยงาน นักบัญชี สำนักงานที่ปรึกษากฎหมายและบัญชี เป็นต้น

ด้านประสิทธิผล

- (1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนบางแห่งยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงที่เผชิญอยู่และไม่มีมาตรการลดความเสี่ยงที่ครบถ้วน ทำให้ขาดประสิทธิผลในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ การทุจริตรับสินบน การหลีกเลียงภาษี และการลักลอบหนีศุลกากร
- (2) หน่วยบังคับใช้กฎหมายยังไม่สามารถดำเนินคดีอาญาในข้อหาการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเพื่อช่วยในการสนับสนุนการดำเนินคดีมูลฐาน และไม่สามารถสืบสวนอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการเงิน
- (3) หน่วยบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถดำเนินคดีอาญารฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายทั้งที่ยังคงมีเหตุความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง
- (4) ขาดข้อมูลสถิติระดับชาติที่ครบถ้วนที่จะช่วยสนับสนุนให้เห็นผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม อาทิ ไม่มีมูลค่าการริบทรัพย์ทางอาญา
- (5) สำนักงาน ป.ป.ง. ยังมีบุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะภารกิจด้านการกำกับตรวจสอบ และการวิเคราะห์ธุรกรรม/ข่าวกรองทางการเงิน

ข้อเสนอแนะ

1. ปรับปรุงการจัดเก็บข้อมูลสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยกำกับดูแลสถาบันการเงิน และหน่วยบังคับใช้กฎหมาย และผลักดันการจัดทำข้อมูลสถิติระดับชาติโดยแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติและผลการดำเนินงานด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินฯ โดยมีองค์ประกอบคณะทำงานประกอบด้วย สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงาน ป.ป.ง. เป็นต้น
2. เริ่มดำเนินการปรับปรุงข้อบกพร่องตามที่ระบุในร่างรายงานฉบับที่ค่อนข้างจะเป็นที่ยุติ โดยให้สำนักงาน ป.ป.ง. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดแผนงานแก้ไขข้อบกพร่อง ทั้งในด้านการกฎหมายและด้านประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องให้เป็นเอกภาพ และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องชัดเจน การดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่มีความเสี่ยงสูง และอาชญากรรมที่มีลักษณะข้ามชาติ การเพิ่มมาตรการตรวจสอบการเงินสดและตราสารผ่านแดน การเพิ่มผลการดำเนินคดีอาญารฐานฟอกเงินและความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายให้เหมาะสมกับความเสี่ยง เพิ่มการบูรณาการการปฏิบัติงานและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และการยกระดับการกำกับดูแลภาคธุรกิจที่อาจมีความเสี่ยงในการถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินและสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อาทิ การจัดตั้งนิติบุคคล องค์การไม่แสวงหากำไร หน่วยงาน นักบัญชี และสำนักงานที่ปรึกษากฎหมายและบัญชี

166

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปปง.)

สำนักงาน ปปปง. ร่วมกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
แถลงข่าว
คดีคองคาน / คดีพันตำรวจเอกประจักษ์ ปัทมา
คดีตำรวจฉ้อโกง (บริษัททราฟี่ จำกัด) และคดีโอนเงินจากธนาคารพาณิชย์

The Signing of Memorandum of Understanding
between
Anti-Money Laundering Office
and
Anti-Money Laundering Intelligence Office
Monday, 8 August 2016
12th Floor Meeting Room, AMLO

รายงานประจำปี
2559